

Asia: VN/3884/2020

Korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelma

Lausunnonantajan näkemykset saavutettavuuden edistämisen tavoitteista

Tavoite 1

4

Lisähuomioita tavoitteesta 1

-

Tavoite 2

2

Lisähuomioita tavoitteesta 2

-

Tavoite 3

4

Lisähuomioita tavoitteesta 3

-

Tavoite 4

2

Lisähuomioita tavoitteesta 4

-

Tavoite 5

1

Lisähuomioita tavoitteesta 5

-

Tavoite 6

2

Lisähuomioita tavoitteesta 6

-

Tavoite 7

2

Lisähuomioita tavoitteesta 7

-

Tavoite 8

1

Lisähuomioita tavoitteesta 8

-

Tavoite 9

1

Lisähuomioita tavoitteesta 9

-

Tavoite 10

2

Lisähuomioita tavoitteesta 10

-

Tavoite 11

-

Lisähuomioita tavoitteesta 10

-

Tavoite 11

1

Lisähuomioita tavoitteesta 11

-

Tavoite 12

1

Lisähuomioita tavoitteesta 12

-

Tavoite 13

1

Lisähuomioita tavoitteesta 13

-

Tavoite 14

2

Lisähuomioita tavoitteesta 14

-

Tavoite 15

1

Lisähuomioita tavoitteesta 15

-

Tavoite 16

1

Lisähuomioita tavoitteesta 16

-

Tavoite 17

2

Lisähuomioita tavoitteesta 17

-

Tavoite 18

2

Lisähuomioita tavoitteesta 18

-

Tavoite 19

2

Lisähuomioita tavoitteesta 19

-

Tavoite 20

2

Lisähuomioita tavoitteesta 20

-

Tavoite 21

2

Lisähuomioita tavoitteesta 21

-

Tavoite 22

1

Lisähuomioita tavoitteesta 22

-

Tavoite 23

-

Lisähuomioita tavoitteesta 23

-

Tavoite 24

1

Lisähuomioita tavoitteesta 24

-

Tavoite 25

1

Lisähuomioita tavoitteesta 25

-

Tavoite 26

1

Lisähuomioita tavoitteesta 26

-

Tavoite 27

2

Lisähuomioita tavoitteesta 27

-

Tavoite 28

1

Lisähuomioita tavoitteesta 28

-

Tavoite 29

1

Lisähuomioita tavoitteesta 29

-

Tavoite 30

1

Lisähuomioita tavoitteesta 30

-

Tavoite 31

1

Lisähuomioita tavoitteesta 31

-

Tavoite 32

1

Lisähuomioita tavoitteesta 32

-

Tavoite 33

1

Lisähuomioita tavoitteesta 33

-

Tavoite 34

1

Lisähuomioita tavoitteesta 34

-

Tavoite 35

1

Lisähuomioita tavoitteesta 35

-

Tavoite 36

1

Lisähuomioita tavoitteesta 36

-

Tavoite 37

1

Lisähuomioita tavoitteesta 37

-

Tavoite 38

1

Lisähuomioita tavoitteesta 38

-

Tavoite 39

1

Lisähuomioita tavoitteesta 39

-

Tavoite 40

1

Lisähuomioita tavoitteesta 40

-

Tavoite 41

4

Lisähuomioita tavoitteesta 41

-

Tavoite 42

1

Lisähuomioita tavoitteesta 42

-

Tavoite 43

2

Lisähuomioita tavoitteesta 43

-

Tavoite 44

2

Lisähuomioita tavoitteesta 44

-

Tavoite 45

2

Lisähuomioita tavoitteesta 45

-

Tavoite 46

1

Lisähuomioita tavoitteesta 46

-

Tavoite 47

2

Lisähuomioita tavoitteesta 47

-

Tavoite 48

Lisähuomioita tavoitteesta 48

-

Tavoite 49

1

Lisähuomioita tavoitteesta 49

-

Tavoite 50

1

Lisähuomioita tavoitteesta 50

-

Lausunnonantajan muita huomioita luonnoksesta

Oulun yliopiston lausunto korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelmasta

Oulun yliopisto kiittää mahdollisuudesta lausua koulutuksen saavutettavuusohjelmasta ja toteaa pääkommentteinaan seuraavaa.

Oulun yliopisto ei pidä tarkoituksenmukaisena saavutettavuuden edistämisen kirjaamista lainsäädäntöön korkeakoulujen tehtäviksi, koska se poikkeaisi nykyisistä yliopistolakiin kirjatuihin tehtäviin. Saavutettavuus on läpileikkaava tavoite ja toimintatapa eikä se muutenkaan saisi jäädä toteutettavaksi pelkän lakiin kirjatun ”pakon” sanelemana.

Oulun yliopiston mielestä yliopistoille ei tulisi myöskään asettaa lakisääteiseksi maahanmuuttajien yliopistokoulutukseen valmentavan koulutuksen tehtävää, koska yliopistoon valmentava tehtävä kuuluu selkeästi yliopistoa edeltävälle toimijalle koulutusjärjestelmässä eli toiselle asteelle myös ei-maahanmuuttajasuomalaisnuorten osalta.

Oulun yliopisto ei kannata, että saavutettavuus asetettaisiin erilliseksi rahoitusmallin kriteeriksi. Koska yliopistojen rahoitusta tulisi kehittää ennakoitavampaan suuntaan, tulosohjausmallin indikaattorien määrää ei tulisi lisätä saavutettavuuden varjolla. Tavoite sopii laadunarvointiin, mutta tulosohjauksen kriteereitä pitäisi ennemminkin vähentää kuin lisätä.

Yksilöllisyys tuottaa vaikeuksia erityisesti aloilla, joissa kustannuskerroin on matala ja joissa koulutuksen toteuttaminen nojaa suuriin kurssikokoihin (esim. kauppatieteet). Kun tähän vaaditut resurssit otetaan pois normaalista opetuksesta, kaikki häviävät, myös yksilölliset oppijat. Yksilölliset opetusjärjestelyt ovat vaativat sekä hallinnollista työtä että akateemisen henkilökunnan työtä ja niiden merkittävä lisääminen ei onnistu ilman resurssien kasvattamista.

Oulun yliopisto kannattaa, että korkeakoulut lisäävät laajapohjaisella yhteistyöllä ulkomaalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden rekrytointia suomalaisiin korkeakouluihin. Tämä tavoite on kannatettava, mutta erittäin kunnianhimoinen, vaatii erillisen toimenpideohjelman (johon sisältyisi esim. kansallinen apurahajärjestelmä). Opiskelijoita ja tutkijoita ei kannata niputtaa samaan tavoitteeseen, ellei ole tarkoitus rekrytoida tutkijoita opiskelijoista (jolloin tutkijoita koskeva tavoite ei toteudu tavoiteajassa). Yliopistosektori työnantajana ei ole sellainen, että ulkomaalaisia tutkijoita voitaisiin noin vain rekrytoida, tähän vaikuttaa mm. palkkataso ja yliopistojen työsuhteiden laatu. Suomessa on kansainvälisesti katsoen poikkeuksellisen paljon määräaikaista työsuhteita. Rekrytointivaikeuksia on monilla aloilla jo tällä hetkellä.

Korkeakoulujen pitäisi parantaa kaikkein opiskelijoiden etenemisen seuranta ja ottaa siinä työssä, erityisesti ohjauksessa, huomioon opiskelijan tausta. Pelkkä rekisteröitävien tietojen lisääminen ei lisää vähemmistöryhmien opintojen sujuvuutta.

Oulun yliopisto pitää kannatettavana esityksessä sitä, että korkeakoulujen saavutettavuus ja moniarvoisuus otetaan paremmin esille ja huomioidaan. Samalla Oulun yliopisto haluaa todeta, että kyseessä ei ole tehtävä, joka onnistuisi ilman jopa merkittäviä resurssilisäyksiä ohjaukseen, opetukseen, uraohjaukseen ja opiskelijoiden hyvinvointiin liittyviin palveluihin kuten opintopsykologipalveluihin.

Oulun yliopisto toteaa lisäksi, että saavutettavuusohjelma sisältää monia erittäin tärkeitä tavoitteita, mutta samalla toteamme, että useat tavoitteista tarvitsevat toteutuakseen lisää henkilökuntaa eri puolille korkeakouluja, joten mikäli tavoitteisiin ei sisälly rinnalle myös rahallista kehittämisohjelmaa, tavoitteet voivat jäädä vain tavoitteeksi.

Oulun yliopiston mielestä on erittäin tärkeää, että korkeakoulut ovat mukana suunnittelemassa toimenpiteitä alusta saakka. Useat saavutettavuusohjelmassa esiintyvät asiat ovat jo nyt itsestään selvyyksiä korkeakoulukentällä ja niitä säätelee esimerkiksi yhdenvertaisuuslaki. Ohjelman toimeenpanolle siis on myös tärkeää, että keskitytään kehittämään erityisesti niitä asioita, jotka eivät jo ole osa jokapäiväistä toimintaamme.

Nylund Päivi
Oulun yliopisto